

Handläggare
Helena Storm
Telefon: 0850821023

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2019-08-29

Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2019/823

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Förvaltningen har inget att invända mot Sametingets förslag att inrätta nya språkcenter i Kiruna och Jokkmokk som ett komplement till två befintliga språkcenter. Förvaltningen instämmer i vikten att arbeta för att stärka minoritetsspråk i Sverige och lyfter särskilt fram stadens befintliga arbete för att stärka målgruppen. Arbetet bedrivs bland annat genom att särskilt kulturstöd finns att ansöka om. Internt har staden en kunskapsbank för medarbetare med stöd i form av både strategiska och styrande dokument. Vidare erbjuder utbildningsförvaltningen modersmålsundervisning för skolelever som talar samiska. Vid stadsdelen finns i dagsläget inte förskolebarn som har angivet samiska som modersmål.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har skickat Sametingets rapport: Samiskt språkcentrums utvecklingsmöjligheter för att främja fler samiska språk på remiss till fyra fackförvaltningar och tre stadsdelsförvaltningar. Den ska besvaras senast den 29 augusti 2019.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för HR och extern service. Ärendet behandlas i förvaltningsgruppen den 22 augusti 2019.

Ärendet

Sametinget har på regeringens uppdrag utrett behovet att utveckla Samiskt språkcentrums verksamhet för att främja fler samiska varieteter. Deras slutsatser och förslag är att inrätta två nya språkcentrum för nordsamiska i Kiruna och Jokkmokk. Sedan 2010 finns språkcentrum för sydsamiska i Tärnaby och Östersund med

Älvsjö stadsdelsförvaltning

Älvsjö Stationsgata 21
Box 48
125 21 Älvsjö
Växel 08-508 21 000
Fax 08-508 21 099
alvsjo@stockholm.se
stockholm.se

Sametinget som huvudman. Huvudman för de två nya språkcentren föreslås bli Sametinget.

Utöver inrättandet av två språkcentrum ser utredningen även behov att stärka det samiska språkets fortlevnad genom att låta barn och ungdomar på ett naturligt sätt använda det samiska språket i tal och skrift.

Kommunernas ansvar för att revitalisera samiska språken

Sametinget föreslår att utöver satsningen på två nya samiska språkcentrum även ålägga samiska förvaltningskommuner att arbeta mer aktivt för att revitalisera de samiska språken.

Språkrevitalisering är strävan att hindra ett språks tillbakagång.

Utredningen föreslår att förvaltningskommunerna bidrar till att fler samiskspråkiga arenor utvecklas samt att kommunerna verkar för att öka språkanvändningen i barns och ungdomars vardagliga liv och i skolan. De saknas officiell statistik över hur många som talar samiska. Med ett utpekat större krav på förvaltningskommuner att ansvara för undervisning på samiska språk skulle antalet barn med språkundervisning vara ett mätbart resultat.

Förvaltningsområde för samiska

Stockholms stad ingår i förvaltningsområde för samiska, finska och meänkieli. Det innebär att staden bedriver ett särskilt arbete som främjar dessa språk. Bland annat arbetar Stockholms stad för att enskilda har rätt att använda språken vid muntliga och skriftliga kontakter med stadens verksamheter, verkar för att det finns tillgång till medarbetare med kunskaper i minoritetsspråken samt anordnar äldre- och barnomsorg som främjar minoritetskulturen eller minoritetsspråket om någon önskar detta.

Vid stadsledningskontoret finns två strategier anställda som arbetar med uppdraget. Internt för medarbetare i staden finns en **kunskapsbank** som används i stadens verksamheter.

Kunskapsbanken innehåller bland annat information om nationella minoriteters rättigheter, förordningar, rapporter och länkar till lagar, andra myndigheter och organisationer som arbetar med frågan.

Kulturförvaltningen erbjuder särskilt **kulturstöd** för personer som talar samiska, finska eller meänkieli. Kulturstödet kan sökas för kulturprogram som stärker något av dessa språk eller kulturuttryck.

Älvsjö stadsdelsförvaltning

Älvsjö Stationsgata 21
Box 48
125 21 Älvsjö
Växel 08-508 21 000
Fax 08-508 21 099
alvsjo@stockholm.se
stockholm.se

Skolelever med ett annat modersmål än svenska kan få **modersmålsundervisning** i grundskolan och grundsärskolan från och med förskoleklass. Tillhör man de nationella minoriteterna har man rätt till modersmålsundervisning även om man inte dagligen

talar språket eller saknar grundläggande kunskaper i språket.

När vårdnadshavare ansöker om förskoleplats finns möjlighet att ange barnets modersmål. I dagsläget har stadsdelen inte något barn inskrivit vid den **kommunala förskolan** som angivit samiska som modersmål. I staden finns totalt tre barn inskrivna vid kommunala förskolor som angivit samiska.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i vikten att arbeta för att stärka minoritetsspråk i Sverige och har inget att invända mot att språkcentrum för nordsamiska inrättas i Kiruna och Jokkmokk. Vad gäller starkt stöd för samiska språk för barn i förskolan finns för närvarande inget sådant behov i stadsdelen. Förvaltningen saknar ett jämställdhetsperspektiv i remissen men konstaterar att stadens riktlinjer för modersmålsundervisning ger samma förutsättningar för flickor och pojkar.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Anne-Marie Tingeborn

Stadsdelsdirektör

Elisabet Tullgren
Elisabet
Tullgren
Avdelningschef

Bilaga

Remissen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anne-Marie Tingeborn, Stadsdelsdirektör	2019-07-11
Elisabet Tullgren, Avdelningschef	2019-07-11